

DA SE NE BI NIČ SPREMENILO

ANDREJ POZNIČ

Dve značilnosti starosti sta se uveljavili v zadnjih volitvah. Prva je spomin na stare čase. V Sloveniji in Evropi se pogosto srečujemo z ostarelimi, ki obujajo spomine na stare čase. To obujanje je običajno zaznamovano z idealizacijo in pozabo. Vse staro je v spominu ostarelih bilo lepo in krasno, nič pa ni bilo slabega in bolečega. Tako so premnogi volivci nasledili pravljicam o tem, kako je bilo pod komunizmom lepo, čeprav smo se Slovenci leta 1991 slovesno odločili za svobodo in demokracijo, ker smo imeli dovolj zatiranja in družbene, gospodarske in vsakršne zaostalosti, ki so nam jo vsilili borci z rdečo zvezdo z velikim slovenskim holokavstom maja 1945. Pozabili smo torej, da smo živeli v sužnosti in bedi, verjeli pa pravljicam, da nam je bilo takrat lepo. Druga značilnost starosti pa je upor proti vsakršnim spremembam. Star človek je star dejansko tisti hip, ko izgubi stik s spreminjajočo se stvarnostjo. Pride trenutek, ko se naša sposobnost interaktivnosti z zunanjim svetom tako skrči, da zaživimo v majhnem svetu zaznamovanem z domom in najbližjo okolico in kjer je vsaka sprememba grožnja. Zgleda, da so volivci zmagovalnih strank (SMC, DeSUS in ZL) prav patološko podvrženi gerontološkemu simptomom. Kar pa je pri ostarelemu človeku sprejemljivo in razumljivo, postane pogubno, ko se uveljavi kot družbeno pravilo.

Za razumevanje nastalega položaja bi omenil še, da so ustvarjalci javnega mnenja uspeli v polovico volivcev vcepiti apatijo, da je največja opozicijska stranka popolnoma zgrešila strategijo predvolilnega boja, ker je - upravičeno sicer - vse stavila na karto sočutja do po krivici zaprtega JJ in pri tem pozabila vso neracionalno sovraštvo, ki se sproži pri večini Slovencev, ko slišijo Janševo ime, in da so sploh premnogi prepričani, da ni nič narobe s tožbo, sodbo in zaporom v aferi Patria, zadnji faktor pa je prastrah vsakega Slovenca, ki ima v zibelko položeno antipatijo do RKC (Rimsko katoliške cerkve, op. ur.) pa je ni razgradil z razumnim in poštenim srečanjem z ustanovo in ljudmi, ki ji pripadamo. Tako je prišla AB s svojo družčino v parlament, čeprav nas je zadolžila v svojem kratkem in katastrofalnem mandatu za skoraj 10 milijard evrov, kar bi bilo dovolj, da jo v normalni družbi pometejo na smetišče zgodovine. Da je izpadla SLS, ki ji manjka manj kot 200 glasov je pač del slovenske norosti in tega, da so premnogi rajši ostali doma.

Velika večina ljudi, ki so oddali svoj glas je po volitvah odšla na dopust. Z Mirom Cerarjem vred. Očitno še ni razumel kakšen napor je politika, a kako bi, če so mu drugi sestavili stranko, mu z nekritično medijsko podporo prinesli zmago in mu bodo očitno še brez njegovega sodelovanja pripravili vladu za nekaj let. Še nekaj dni pa bo zasedal nov parlament, Slovenija pa še vedno ne bo imela nove koalicije, nove smeri iz krize, nove strategije ... ostali bomo pri starem. In prav to si vsi, ki so dali glas mačku v žaklju, želijo, saj so zagovornike sprememb, ki ne morejo biti nič drugega kakor odklon od socializma in komunizma dejansko kaznovali. Vztrajanje pri starem jugonostalgicnem prividu nas bo dejansko peljalo nazaj v tisto socialistično revščino, iz katere smo odšli ob osamosvojitvi. Starega človeka srečevanje z resničnostjo, ki ga več ne zmore, izolira in na koncu pripelje v grob. Družba pa, ki se obnaša kakor star človek in množično beži pred stvarnostjo in sedanostjo, nazaj v preteklost, ki se izkaže kot fatamorgana in komunistični zapor, pa je obsojena na propad, ker jo zamenjajo bolj dinamične in stvarne sile.

Izbrali smo torej tako, da se ne bi nič spremenilo. Pozabili pa smo, da nič več ni tako kot je bilo in zato bi bilo bolj pogumno in življenjsko, če bi se zavestno odločili za spremembo, svobodo in prihodnost.

(Časnik.si)

Cerar išče koalicijo

vlade. »Iniciativa je na naši strani in jo bomo še stopnjevali tako, da bomo primerjali in med seboj usklajevali programske vsebine. Možno je, da se do prihodnjega petka, ko bo ustanovna seja DZ-ja pokažejo že prvi zanesljivi obrisi prihodnje koalicije.«

Najverjetnejši mandatar je povedal, da konstruktivni pogovori dajejo upanje za naprej. »Tudi če bi se katera stranka pozneje znašla v opoziciji, mi to daje upanje, da bomo našo politično kulturo morda dvignili na višjo raven ter med koalicijo in opozicijo vzpostavili bolj konstruktiven dialog, več poslušanja in sodelovanja.«

Najbolj optimističen je bil vodja upokojencev Karl Erjavec: »Mislim, da je velika verjetnost, da bi lahko stranka DeSUS delovala v SMC.« Erjavec si želi, da bi njegova stranka dobila mesto predsednika DZ-ja.

Luka Mesec, ki vodi Združeno levico, svoje stranke v vladi Mira Cerarja ne vidi. Jedro spora je privatizacija: »Mi smo, kot veste, ostro proti

privatizaciji, ki nam v Sloveniji že 20 let dela škodo.«

Kratka je bila po pogovorih Alenka Bratušek, ki je prepričana, da imajo najbolj kompatibilen program. »Imeli smo kratek in korekten pogovor, naslednji teden pa nadaljujemo na programskih in vsebinskih točkah.«

Za Cerarjevo široko, kot pravi sam, mavrično koalicijo, je zelo pomembna Nova Slovenija, ki jo v morebitni novi vladi zanimata področji gospodarstva in zdravja, pa tudi kakšen državotvorni resor. Stranka ima sicer podobne dileme kot socialni demokrati. Del članstva obeh strank se nagiba k temu, da bi ostali v opoziciji in se tam okrepili, del pa si želi izvajanja programa v vladi.

Stične točke, do katerih bodo morale priti potencialne koalicijske partnerice, so zagotovo davki in privatizacija. »Definitivno pa bo poleg teh ekonomskih vsebin NSi pogojevala svoj vstop v koalicijo tudi s sprejemom zakona o dostojnem pokopu vseh žrtev vojn, da se ne spreminja zakon o verski svobodi in da se ne odpira problematika družinskega zakonika,« pojasnjuje vodja poslanske skupine NSi Matej Tonin.

Stične točke, do katerih bodo morale priti potencialne koalicijske partnerice, so zagotovo davki in privatizacija. Osnutek koalicijske pogodbe se bo po Cerarjevih besedah sestavljal v prihodnjih tednih.

Pri Ruski kapelici

Pred Rusko kapelico pod Vršičem je potekala tradicionalna slovesnost, ki je letos v znamenju 100. obletnice začetka prve svetovne vojne. Slovesnosti so se udeležili številni visoki gostje iz Slovenije in Rusije. Govorniki so med drugim izpostavili prijateljske donose med obema državama in opozorili na nesmiselnost vojn.

Kot je dejal častni pokrovitelj dogodka, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo v odhodu Metod Dragonja, je Ruska kapelica postala simbol prijateljstva slovenskega in ruskega naroda, tradicionalna srečanja pa imajo po njegovih besedah večplastni značaj. »So poklon spominu na tragično nesrečo, v kateri so ruski vojni ujetniki med gradnjo ceste na Vršič umrli pod plazom. So opomin na nesmiselnost vsake vojne, tudi prve svetovne vojne 20. stoletja, ki je zaznamovala in spremenila evropski

zemljevid. In so gradnik odličnih odnosov in prijateljstva med dvema državama, Rusko federacijo in Slovenijo,« je poudaril Dragonja.

Da je Ruska kapelica simbol slovensko-ruskega prijateljstva, je poudaril tudi podpredsednik ruskega sveta federacije Jurij Vorobjov. »Naroda Rusije in Slovenije združuje želja po ohranjanju resnice o zgodovinskih dogodkih 20. stoletja, želja, da spomin na junaške in

tragične strani zgodovine ohranjajo tudi mlade generacije, in težnja, da ne dopustimo oživitve nacistične ideologije v Evropi in po svetu,« je dejal. »Grozote svetovnih vojn je treba pomniti, da se tovrstne tragedije ne bi nikoli več ponovile,« je še dodal.

Jedro slovesnosti je bilo letos spominsko, prireditve pa je med drugim popestrila izvedba dela skladatelja Ambroža Čopija Missa pro pace (Maša za mir), napisanega

prav za obletnico, ki se je prepletala z recitacijami odlomkov pisem slovenskih in ruskih vojakov s fronte. Ob koncu slovesnosti je potekalo tudi krajše bogoslužje.

Pod Vršič so prišli številni visoki gostje iz Slovenije in Rusije, med drugim predsednik republike Borut Pahor, predsednik Državnega zbora Janko Veber, predsednik Državnega sveta Mitja Bervar, delegacije zgornjega in spodnjega doma ruskega parlamenta, ruske pravoslavne cerkve, ruskega ministrstva za obrambo in ruske zveze veteranov, pa tudi ruski minister za zveze in množične komunikacije Nikolaj Nikiforov.

S tradicionalno slovesnostjo ob obletnici postavitve Ruske kapelice se predstavniki Slovenije in Rusije vsako leto konec julija spomnijo več sto umrlih ruskih vojakov, ujetnikov v prvi svetovni vojni, ki jih je leta 1916 pri gradnji ceste čez prelaz zasul snežni plaz.

Sodobni mučenci

Vsakih pet minut zaradi svoje vere umre en kristjan

Mediji vsak dan poročajo o napredovanju skrajnih islamičeskih skupin v Afriki in na Bližnjem Vzhodu. Omenjene skupine z nasiljem poskušajo vsiliti sistem, ki zanika demokracijo in versko svobodo ter preganja kristjane. V nekaterih primerih kristjani postanejo žrtve samo zato, ker niso pripravljene prijeti za orožje.

Žalostne novice prihajajo iz Sudana, Nigerije, Iraka in Sirije. Pregarjanje kristjanov pa ne zadeva le držav, kjer se večja islamska vpliv. Močno je v nekaterih nekdanjih komunističnih državah kot sta Severna Koreja in Vietnam, pa tudi v nekaterih drugih državah, o katerih se ne govori veliko, kot na primer v Eritreji, Keniji in Kolumbiji, kjer so v zadnjih treh letih ubili kar 10 katoliških duhovnikov.

Vsako leto je ubitih več kot 100 tisoč kristjanov, kar pomeni, da vsakih 5 minut zaradi svoje vere umre en kristjan. Poleg tega so kristjani preganjani in zapostavljeni tudi na druge načine. Na sprejemu diplomatskega zbora pred nekaj leti je papež Benedikt XVI. dejal, da 75 odstotkov vseh verskih preganjanj

po svetu zadeva kristjane. Papež Frančišek pa je večkrat poudaril, da so kristjani v težji situaciji kot v času preganjanj v prvih stoletjih po Kristusu.

Kaldejski patriarh Louis Sako je znova pozval mednarodno skupnost, naj se upre krvavemu nasilju, ki pretresa Irak. V pismu francoski škofiji Lione, ki je pripravila pohod za mir, je patriarh zapisal, da jih podpirajo molitve kristjanov in jim dajejo moč, da še vedno upajo. »Krščanstvo na Bližnjem vzhodu ne sme izginiti, saj bi bila to izguba za Cerkev in za celotno človeštvo«, je zapisal nadškof Sako. V Mosulu na primer po 2000 letih prvič ni več niti enega kristjana.

V Irak je ta ponedeljek, 28. julija, pripotovala delegacija Cerkev v Franciji, ki naj bi tamkajšnjim kristjanom izrazila svojo bližino, hkrati pa opozorila Zahod na stanje v tej državi. Škof Michel Dubost je za Radio Vatikan opozoril, da o trpljenju kristjanov v Siriji in Iraku ne slišimo veliko v medijih, zato bodo oni poskušali to trpljenje predstaviti javnosti. »Predvsem se želimo srečati z njimi, jim povedati, da smo z njimi tudi duhovno. Gospoda prosimo, da bi spremenil srca. Druge rešitve namreč ni! V Irak odhajamo kot reveži, vendar pa prav reveži lahko spremenijo svet«, je prepričan francoski škof.

Vzhodne Cerkev medtem pripravljajo skupno izjavo, v kateri bodo obsodile delovanje kalifata v Iraku, hkrati pa bodo islamske verske voditelje pozvale, naj pogumno obsodijo zločine, storjene proti kristjanom. Medtem pa islamski skrajnejši nadaljujejo svoje uničevalno delo na Severu Iraka, kjer rušijo vse krščanske cerkve, da bi odstranili vsako sled mirnega sobivanja različnih verstev na omenjenem območju.

3.500 let stara keramika

Na skalnem pobočju, poraščenem z grmičevjem, kjer postopno nastaja park avtohtonih živali, so arheologi našli fragmente prazgodovinske keramike in glinenega ometa.

Z njimi je človek v prazgodovini obdajal svoja bivališča. Analize so pokazale, da najdbe datirajo med leti 1800 in 1200 pred našim štetjem.

»Arheološke raziskave območja načrtovane gradnje parka avtohtonih živali v Hrastovljah so razkrile sledi človeških aktivnosti iz različnih časovnih obdobij. Najstarejše in najintenzivnejše so ostaline prazgodovinske poselitve, ki so bile skoncentrirane na jugovzhodnem delu območja raziskav. Glede na rezultate testnega izkopa sklepamo, da smo s tokratnimi raziskavami odkrili severozahodni rob prazgodovinskega poselitvenega arela« so v svojem poročilu zapisali arheologi Skupine Stik, ki je v preteklih mesecih na vzpetini med vasjo Hrastovlje in izvirom reke Rižane opravljala raziskave.

Vodja izkopavanj, arheolog Samo Hvalec, je povedal, da je bilo območje že v preteklosti evidentirano kot potencialno arheološko najdišče, a se do danes ni vedelo natančno, v kateri čas bi lahko umestili prisotnost človeka na omenjeni lokaciji. »S temi najdbami je časovno okno veliko natančneje definirano. Zdej je jasno, da je tod

človek hodil in živel že pred več kot 3.000 leti.«

Aktualna izkopavanja so bila opravljena na 120 kvadratnih metrih. Gre za apnenčasto podlago, tako rekoč tipični kraški teren, ki pa je na širšem območju obdan s flišem. Izkopavanja so bila potrebna zato, ker bodo na tem mestu zgradili nadstrešnice za pašno živino. Na območju, velikem približno šest hektarjev, že stoji park avtohtonih živali. »Tudi nas so najdbe presenetile. Vedeli smo, da je območje zaščiteno, a kdo bi si mislil, da bi tukaj med kamenjem in grmičevjem našli kaj zanimivega,« je povedala Orjana Trček, skrbnica živali in članica društva Boškarin, ki upravlja park.

Hvalec meni, da najdeni predmeti najverjetneje predstavljajo le manjši del ostalin iz tistega časa. »Treba je vedeti, da smo izkopavali na izjemno majhni površini, pa še te so bile v centralnem delu prazgodovinskega kaštelirja. Najzanimivejše najdbe, se običajno nahajajo na robnem območju takih bivališč, zato bi nadaljnje raziskave, zagotovo prinesle še kakšno presenečenje.«

Arheologi so svoje delo v Hrastovljah za zdaj končali. V naslednjih tednih bodo delavci postavili posebne nadstrešnice, s katerimi bodo živali dobile streho nad glavo.

Še lepša in privlačnejša

V podjetju Postojnska jama, d.d. se trudijo še dodatno izboljšati kakovost storitev in pri tem upoštevati trajnostni razvoj območja in skrb za ohranjanje narave. Tako so z eno izmed zadnjih storitev, ki so jih dodali v ponudbo, brezplačnim prevozom - obiskovalcev med Postojnsko jamo in Predjamskim gradom - doprinesli prav k trajnostnemu razvoju in razbremenitvi okolja pri Predjamskem gradu, kjer je

število parkirnih mest bistveno manjše, kakor pri Postojnski jami. Gostje so novost sprejeli, saj je avtobus, ki dnevno opravi šest povratnih voženj, zaseden skoraj do zadnjega kotička. Brezplačen prevoz do Postojnske jame pa v sezonskih mesecih ob določenih urah nudijo tudi obiskovalcem, ki pridejo v Postojno z avtobusom ali vlakom.

Druga novost, ki so jo v letošnjem poletju uvedli v ponudbi ogleda Predjamskega gradu pa je avdio-vodenje, ki je obiskovalcem prav tako kot pri Postojnski jami odsej na voljo v 15 jezikih tudi v Predjamskem gradu, kar bo marsikomu še bolj približalo zgodbo o njegovem najbolj

znamenitem prebivalcu Erazmu in predvsem o zgodovini gradu, njegovi posebni umeščenosti v prostor in namenu, ki ga je grad imel ob nastanku.

Ob ogledu Postojnske jame pa gostom, ki potujejo s svojimi štirinožnimi hišnimi prijatelji, že od lani nudijo čuvanje v ličnih pesjakihi, kjer imajo psi na voljo senco in vodo in tako v miru počakajo na svoje lastnike, medtem ko ti obišejo Postojnsko jamo. Tudi ta storitev je za obiskovalce Postojnske jame brezplačna in zanj se odloča vse več gostov. Še posebej je storitev dobrodošla v vročih poletnih dneh.

Pomembna novost je tudi, da se jezikovne skupine za vsak ogled oblikujejo že pred vstopom v jamo, tako da vodnik goste pozdravi pred vhodom v jamo, jih spremlja že na vlaku, gostom pa je na ta način na voljo več časa za ogled jame in za pot, ki jo ob ogledu opravijo peš. Skupine po posameznih jezikih vodenja so veliko manjše in obisk bolj individualiziran, kar pripomore k večjemu dožitju ogleda. Logistika ogleda je seveda na ta način veliko bolj zahtevna, gostje pa tudi bolj zadovoljni.

Večino dodanih storitev je brezplačnih, prav tako niso dvigali cen vstopnic, saj se v Postojnski jami zavedajo, kako pomembno je, da gost zapušča Postojno zadovoljen.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vprašanje zunanjega dolga in možnosti prekinitve plačevanja (default) je zavzelo glavno pozornost javnosti v pretekli (in sedanjem) tednu. Vse ostalo je stopilo v ozadje. Razumljivo: od končne odločitve v tej zadevi je odvisen nadaljnji gospodarski in socialni razvoj države.

V zadnjem hipu? Ves teden je raslo ključno vprašanje: bomo znova padli v default? Prvotnemu prepričanju, da do tega ne bo prišlo, je sledil preplah finančnih družb in končno prepričanje, da bo vlada zaigrala na to struno, ki je gotovo skrajno negativna za domače gospodarstvo. Borza je padala in dolar je na črnem trgu znova poskočil do 13 pasov. Ta ponedeljek, 28. julija, je sodnik Griesa presenetil, ko je »samo za enkrat« dovolil plačilo v bonih argentinskega trga. To je storil na prošnjo ustanove Citibank. V ostalem sodnik vztraja, da ne dovoli plačila dolga upnikom ki so sprejeli preureditev argentinskega dolga, čeprav je vlada vložila zadevno vsoto v newyorško banko. Majhna lučka upanja je zagorela v Buenos Airesu. Prav v trenutku, ko pišemo te vrstice, se v svetovni prestolnici ponovno srečujejo argentinski zastopniki s posrednikom, ki naj pogajanja pripelje do srečnega zaključka. A upanja je kaj malo. Zakaj tak strah pred dejstvom, da bi Argentina znova prekinila plačevanje dolga? Finančno to ne bi bilo tako porazno, ker je položaj države in deviznega sklada razmeroma urejen. Še več, prav te dni je država plačala prvi obrok za poravnava dolga s pariškim klubom. Prav tako ves svet ve, da bi vlada po prvem januarju mirno poravnala vprašanje tujih upnikov, ki niso sprejeli preureditve dolga in dosegli sodno zmago za izplačilo celotne vsote. Zadeva je, da že samo dejstvo neplačevanja negativno odmeva v mednarodnem finančnem svetu v trenutku, ko Argentina potrebuje investicij za razvoj, a tuji investitorji s strahom gledajo vsak neurejen položaj. Poleg tega je vrsta dogovorov in kreditov (med njimi zadnji, kitajski, za gradnjo velikih vodnih elektrarn) vezanih na pogoj, da država ne pade v default. Bodo ti sprejeli teorijo gospe predsednice, ki trdi da to ne bi bil »default« v klasičnem pomenu besede, in da je treba za ta primer poiskati novo ime?

Začasno? Prej smo omenili težak notranji položaj. Ni treba bralce prepričevati o tem pojavu. Zastoj gospodarstva se

vidi ob vsakem koraku. Večkrat smo že omenili gradnjo in upadanje avtomobilske industrije. Pretekli teden je Volkswagen v Cordobi začasno odposlal na počitek dodatnih 900 delavcev. Koliko jih bo sprejel nazaj, ko bo rok potekel? Stavke v posameznih podjetjih po vsej državi se množijo, ker se odpuščanje ne prekine. Med junijem 2013 in istim mesecem 2014 je proizvodnja padla skoraj za 20%. Proti tem številkam ni ugovora. Vlada, ki pojava ne more zanikati, ga omalovažuje in govori o »začasni« krizi. Seveda; vprašanje je, koliko bo ta »začasnost« trajala in kakšne bodo posledice. Strokovnjaki niso optimisti. Tudi splošen položaj ni rožnat. Ob tem se množijo kritike na vladno gospodarsko politiko in sploh na delovanje vlade. Ob priložnosti zadnje kmetijske razstave je predsednik kmetijske družbe (Sociedad Rural) govoril o »izropanem desetletju«, v nasprotju z vladno teorijo, da je bilo desetletje »osvojenost« v prid narodu. Kmetje so namreč zelo zaskrbljeni. Spričo težav v raznih sektorjih (živinoreja, koroza, pšenica ...) so iskali zavetja v soji. Sedaj pa cena soje grobo pada. V dveh mesecih je padla kar za 15%: s 520 dolarjev za tono na 440. Položaj se ne bo hitro izboljšal. Za maja prihodnjega leta napovedujejo ceno 405 dolarjev na tono. Kmetje se tresejo. Vlada tudi. Samo dosedanji padec pomeni znižanje v davčni nabirki v višini pol milijarde dolarjev.

Jih ne skrbi? Ob takem obzorju se človek vpraša, če je sploh kdo, ki si želi prijeti v roke to vroče železo. Pa to ni tako. Čeprav zadnje čase malo omenjamo strankarsko politiko, je ta v polnem razmahu. Predkandidati in kandidati za razne volilne položaje nenehno tekmujejo in skušajo rasti v priljubljenosti. Seveda, glavni je predsedniški položaj. Še vedno vodi bivši župan občine Tigre, Sergio Massa. Blizu mu sledi guverner Daniel Scioli, ki pa ima notranje težave, ker ga vlada stalno bojkotira v prid notranjemu ministru; Randazzo napreduje in se pripravlja na notranji spopad. Napreduje tudi vodja mesta Buenos Aires: Mauricio Macri se »nevarno« bliža prvima dvema in stalno išče nove povezave v notranjosti. Njegova stranka PRO pa je sorazmerno nova. In Argentina ni Slovenija, kjer ustanoviš stranko in v par mesecih zmagaš na volitvah.

OSNOVNE ŠOLE

Lepa Alojzijevega proslava

V nedeljo, 6. julija, so se otroci, učitelji in starši srečali v Slovenski hiši na tradicionalni Alojzijevega proslavi.

Prireditev se je začela s sveto mašo v cerkvi Marije Pomagaj, darovano za vse žive in rajne katehete. Maševal je dr. Jure Rode in posebno prosil naj imamo za zgled v življenju tako dobre kristjane kot so bili Alojzij Gonzaga, Marija Goretti in Lojze Grozde.

Vodstvo maše je imela na skrbi Slomškova šola, petje pa Prešernova.

Po končani sveti maši smo se spomnili naših junakov domobrancev. O njih nam je voditeljica Jurčičeve šole spregovorila globoke besede. Potem sta Boštjan Hanjže in Cecilija Vázquez Klemen lepo recitala Franceta Balantiča »Zasuta usta«. Otroci Jegličeve šole so položili pred spomenik slovenski šopek in prižgano svečko. Spominski del smo zaključili s

spoštljivim petjem domovinske »Oče, mati ...«.

Zbrano smo se nato pomaknili v dvorano škofa Gregorija Rožmana, kjer nas je najprej prijazno pozdravila šolska referentka ga. Alenka Prijatelj.

Prišel je dolgo pričakovani trenutek: ugasnile so luči, odprl se je zastor in začela igra »Peterčkove poslednje sanje«, v izvedbi Balantičeve šole.

Avtor je Pavel Golia in ta igra je njegov prvenec. Dogajanje je postavljeno v obdobje po prvi svetovni vojni, v kateri je umrl Peterčkov očka, nato pa od žalosti še njegova mama. Zgodba je postavljena v čas okoli božiča. Peterčka varuje stara mama. Ko otrok zbolí, sanja o raznih doživljajih. Obišče ga celo Jezušček. Peterček se v sanjah s čarodejem napoti h Kralju Matjažu. Na poti se v gozdu sreča z govorečimi drevesi, skrivnostnimi bitji, zajčki, medvedom, ... A najlepše šele pride! Na koncu ga v prividu obiščeta očka in mamica, da ga po toliki žalosti odpeljeta v večno veselje.

Odlični igralci in krasna scenografija so nas popeljali v deželo sanj. Čestitamo!!

Igrali so: Peterček (Aleks Zupanc), babica (Marta U:Oblak), berač-čarovnik (Tadej Kržišnik), mamica (Nadja Miklič), mesec (Nejko Magister), kralj Matjaž (Martin Miklič), kraljica Alenka (Natalija M. Lo Faro-Milena Lallire Hočevar) Alenčica (Cintja Magister), poveljnik telesne straže (Agustin Malovrh), prvi vojščak (Ivan Urbančič), drugi vojščak (Alejo Lallire Hočevar), tretji vojščak (Andrej Fekonja), Matjaževi vojščaki in vitezi (Damjan Malovrh, Niko Goljevšček, Santiago Miklič, Bojan Erjavec, Mati Zupanc, Ivan Magister, Tomi Javoršek), glasnik (Igor Zupanc), oče hrast (Luka Trpin), čarodejka bukva (Tatjana Erjavec), Meglica Krasotica (Lucijana Vombergar), palček strahopetček (Bojan Erjavec), palček Rdečeglavček (Ivan Magister), palček Plavček (Tomi Javoršek); palček Sivček (Mati Zupanc), palčica Mimica (Kamila Pugelj), palčica Polonica (Ljudmila Bruno Bregar), medved in zajčki (Santiago Miklič, Cecilija Grilj, Jana Altini Mehle, Eva Modic, Karolina Pugelj, Katja Zupanc), Peterčkov oče (Dani Zupanc) vaški otroci (Ivan Urbančič, Alejo Lallire Hočevar, Andrej Fekonja, Damjan Malovrh, Kamila Pugelj, Ljudmila Bruno Bregar, Meči Amalfi T e k a v e c , Milena Lallire Hočevar), angel Kerubin (Kamila Taboada Grilj), angeli (Mikaela M a l o v r h , Mikaela Menghini, Milenka Urbančič, Valerija Oblak, Cintija Smrdelj, Nadja Smrdelj, Katja Urbančič, A l e j a n d r a Bergant, Milena Zupanc), Bog oče (Gregor Modic), Jezušček (Valentin Zupanc), sv. Jožef in Mati božja (Tomaž Miklič in Lučka Marinčič).

Režija: Danica Malovrh. Šepetalka: Marija Urbančič. Scena: Tone Oblak, Klavdij Selan in skupina staršev. Zvok, mikrofoni, glasba in luči: Luka Štrubelj, Erik Oblak, Pavel Malovrh, Danica Malovrh, Lučka Uštar, Marta Petelin. Plesni vložki: Nadja Žganjar. Rekviziti: Viktor Fekonja. Kostumi: Silvija Tekavec. Maskiranje in pričeske: Magdalena Žganjar, Nadja Žganjar, Cilka Bregar, Danica Malovrh, Marija Urbančič, Ivana Tekavec in skupina mamic.

Po končani igri se je ga. Alenka Prijatelj zahvalila in čestitala otrokom Balantičeve šole, voditeljici ge. Ireni Urbančič Poglajen, vsem učiteljicam posebno pa režiserki ge. Danici Malovrh.

Tudi mi smo polni sanj odšli domov z željo, da bi še večkrat lahko videli tako lepe in poučne igre kot je bila »Peterčkove poslednje sanje«.

N.D. - Foto Marko Vombergar

MENDOZA

Park »Presbitero Juan Tomažič«

Minilo je že leto, kar je občina Godoy Cruz v Mendози določila, da poimenuje po slovenskem duhovniku g. Ivanu Tomažiču parkizirani prostor v kraju Barrio Bancario, nekaj korakov zahodno od župnije San Vicente Ferrer, kjer je dolgo let opravljal pastirsko službo g. Tomažič.

Občinsko odredbo so podpisali člani Častnega občinskega sveta na redni seji dne 25. marca 2013, ravno na praznik Marijinega Oznanenja, in sklenili, da odlok odgovarja priznanju plodnega dela pokojnika. Razloge so inajavili v povzetku: »... bil je zgled duhovnika; njegova pastorala je bila pastorala prisotnosti: vedno je bil tam, kjer je moral biti ...«.

Pokojni g. Tomažič je pridobil veliko spoštovanja med duhovščino in ljudje so občudovali na njem zvestobo poklicu. Z življenjem in delom je pričal, da je pristen duhovnik, popolnoma vdan v božjo voljo in naklonjen potrebam bližnjega.

Da se je načrt občinskega sveta v Godoy Cruzu uresničil je pomagalo soglasanje faranov, pisma sosednih šol in kole-

gijev, pisma župnije San Vicente Ferrer in župnije Nuestra Señora de Fátima, pismo nadškofije Mendoza, konzulata Republike Slovenije v Mendози. Inicijativo so podprle tudi sestre usmiljenke Obreras Catequistas, Cáritas Arquidiocesana Mendoza in Društvo Slovencev v Mendози. Posebej pa, kot so sami svétniki izjavili, je bilo najbolj pomembno za odločitev pismo slovenske stare mame, ki je dobro poznala g. Tomažiča in čustveno napisala lepe in globoke misli o njegovemu življenju.

Vsi, ki smo g. Ivana Tomažiča poznali, vemo kako zaslužen je to priznanje. Spomnim se ga v spovednici, v njegovi dnevni navzočnosti pri opravljanju zakramenta sprave. Iz obširnih krajev Mendoze so k njemu hodili k spovedi tudi duhovniki, škofje in bogoslovci.

To je že drugo javno posmrtno priznanje duhovniku Ivanu Tomažiču, kajti pred leti mu je župnijsko občestvo, s pomočjo mendoških slovenskih rojakov, postavilo kip pred cerkvijo San Vicente Ferrer, kjer je tudi njegov grob. Primerno je omeniti, da tokrat pobuda za poimenovanje parka po g. Tomažiču izvira iz prosvetnega medija - Častni občinski svet - kar dokazuje hvaležnost ne samo cerkvenega, temveč splošno obširnega ljudstva Godoy Cruza. Njegovo ime, vpisano v zgodovino našega kraja, je velika čast za vse rojake.

Ni slučajnost, da je park, v katerem je pred časom bilo postavljeno znamenje Marije iz Guadalupe, danes imenovan »Presbitero Juan Tomažič«. Ta zeleni prostor služi kot malo »svetišče«. Vsak mesec se na 12. dan verniki zbirajo pred znamenjem za molitev rožnega venca, ob cerkvenih praznikih pa je ta točka odhod ali prihod procesij. Večkrat tudi lahko srečamo človeka pred podobo Matere božje utopljenega v molitvi. Po božji previdnosti je ta kraj postal primeren »pobožni park«.

Tončka Šmon

Op. ur.: V prihodnji številki bomo objavili podroben življenjepis pokojnega g. Tomažiča.

BRALI SMO

Spomin na julij pred 72 leti

»Sedanost je polna preteklosti in nosi v sebi prihodnost.« (Leibniz)

Tisti, ki čutimo neurejenost in težo sedanosti, smo še posebej poklicani, da skušamo sedanost globlje razumeti. Pri tem nam je v oporo, če ne pozabimo, kaj se je dogajalo v sledi časa, po kateri nam je hoditi.

Borovnica: V Borovnici in okolici so že avgusta 1941 vzporedno z novimi partijskimi celicami ustanovili odbore OF. Njihov vpliv je prišel do izraza, ko je v začetku maja 1942 samo z Brega in s Pakega odšlo kar 32 moških v partizane. Ko so ti malo prej na Zabočevem vpricho sedmih majhnih otrok ubili podobarja Mihelčiča in njegovo ženo, čes da sta izdajala Italijanom, so ljudje še verjeli, da je nekaj že moralo biti. Ko pa so v nedeljo, 12. julija, sredi popoldneva pred domačo hišo ustrelili očeta Vičiča in 14-letno hčerko Lvo, nato pa še štiri Lončarjeve: očeta, mater, sina Franca in 18-letno Vando, so se zamislili. Vičiča so poznali kot človeka, ki ni nikomur skrivil lasu. In da bi ženske in otroci bili izdajalci?

V noči na 29. junij 1942 so partizani med Borovnico in Verdom napadli vlak, osvobodili pri tem okrog 300 internirancev - večinoma ljubljanskih dijakov - in se nato z njimi umaknili proti Krimski jami. Na hitro so opravili nekakšno anketo in jih razdelili v tri skupine. Izmed tistih, ki so se javili, da hočejo iti domov, so jih 12 obsodili na smrt in verjetno se je njihova pot končala v Krimski jami. Kakšna osvoboditev! Rešijo te italijanske internacije, kjer bi imel vsaj skromno možnost preživetja, in ubijejo, ko se želiš vrniti domov. In da bi zabrisali sledove umora, te vržejo v globoko kraško brezno.

Begunje pri Cerknici in Vidovsko: V knjigi Staneta Okoliša *Žrtve druge svetovne vojne* najdemo podatke o sedmih dekletih in ženah, ki so v prvi polovici julija 1942 končale v Krimski jami, ker so jih obtožili, da so hodile z Italijani in izdajale. Dne 14. julija so partizani ustrelili vidovskega župnika Karla Žužka, ko je z njihovo dovolilnico šel v Cerknico. Ko se je potem približala italijanska ofenziva, ni bilo nikogar, da bi zastopal in branil ljudi, saj so partizani že aprila ustrelili tudi župana Tekavca, njegovega tajnika in dva odbornika. Na Italijane, ki so se med ofenzivo približali Sv. Vidu, so partizani spustili nekaj rafalov, nato pa se umaknili. S tem so jim dali še poseben povod za represalije, za požiganje vasi in streljanje talcev. Na svojem uničevalnem pohodu po planoti so Italijani postrelili več kot 50 moških, okrog 80 pa so jih odgnali v internacijo. Samo pri Sv. Vidu je tedaj padlo 18 moških in fantov.

V Otavah so 27. julija 1942 brez duhovnika pokopali 20 moških in fantov, ki so jih Italijani postrelili pri Stražišču. Le nekaj ur po pogrebu so prišli partizani in odpeljali 16-letno Majdo Knap in njeno mater, čes da sta krivi za smrt 20 Otavčanov. Čez nekaj dni so obe vrgli v Mihčevo brezno.

Istega dne, 27. julija ponoči so prišli tudi v Begunje in pri Hitijevih iskali sinove. 22-letnega Janeza so ustrelili in zabodli na domačem dvorišču, ko jim je skušal pobegniti, dve leti mlajšega Franca pa so odpeljali s seboj in ga kasneje vrgli v Mihčevo brezno. Hitijeva sta bila med Meniševci znana in priljubljena, zato se je vest o zločinu nad njima hitro razširila in hudo vznemirila ljudi. Že nekaj dni prej, 13. julija 1942, pa so iz Lovranovega, kjer je ob cesti Velike Bloke - Cajnarje imel domačijo in za tisti čas kar moderno kovačnico, odpeljali znanega kovaškega mojstra Janeza Seljaka. Ni se vrnil in nikoli se ni izvedelo za njegov grob.

Velike Lašče: V noči na 26. julij 1942 - tik pred začetkom italijanske ofenzive - so partizani odpeljali sedem članov Grudnove družine z Ulake in proti jutru, ko so z druge strani že prihajali Italijani, na hitro ustrelili očeta Franca, mater, sinove Alojza, Gabrijela in Vinka ter 14-letno Anico, ki pa je bila pri tem samo ranjena. Italijani so nato okrog Karlovice postrelili 14 moških, okrog 100 pa so jih odpeljali v razna taborišča, zlasti na Rab. Kaj so zagrešili Grudnovi? Oče Franc je bil kmet in sodni sluga v Laščah. V pričakovanju ofenzive so partizani ukazali kmetom prekopati cesto Ulaka-Velike Lašče. Kmetje so ubogali, toda po odhodu partizanov so na Grudnov nasvet jarke zasuli in tako rešili vas, Grudnovi so pa bili zato obsojeni na smrt.

Stopiče in okolica: V nedeljo, 12. julija 1942, so se izvajalci Odloka o zaščiti slovenskega naroda pojavili tudi v Hrušici, kjer je bil doma šmihelsko-stopiški župan Franc Brulc. Odpeljali so njega in 17-letnega sina Jožeta. Prav tisto nedeljo zjutraj so na Zajčjem Vrhu odpeljali Franca Turka, očeta šestih otrok v starosti od 5 mesecev do 12 let. Tri dni pozneje so vse tri po hudem mučenju pobili v Orehovcu. Tiste dni so odpeljali še Franca Ovnička, Matija Turka, Alojza Kastrevca, Antona in Alojza Vidmarja ter Jožeta Štularja in Jožeta Ravniha. Za grobove vseh se je izvedelo in konec oktobra so jih legisti prekopali in prepeljali na pokopališče v Stopiče. Zakaj so ti pošteni možje in fantje morali umreti? Sumili so jih sodelovanja z odredom nacionalne ilegale pri Šentjoštu, čeprav najbrž večina ni imela nobene zveze z njim, in prav tako bi lahko rekli tudi o Katoliški akciji, zaradi katere so jih zasliševali. Veliko ljudi je bilo tedaj enakega mnenja: Ker pobijajo take ljudi, res ne moremo biti z njimi.

Seveda bi še lahko naštevati žrtve, ki jih je povzročila boljševiška revolucija v usodnih dneh julija 1942. V Beli krajini so veliko nasprotnikov odstranili že v maju in juniju 1942, »osvobodilno« delo pa nadaljevali tudi v juliju. Tako so v začetku julija odpeljali dragatuškega župnika Jakoba Omahna in 21. julija suhorskoga župnika Janeza Zaresena. 3. julija so po hudem mučenju umorili kmeta Jožeta Lončarja iz Rosalnic, 27. julija pa kar med delom na njivi še njegovo ženo in 15-letno hčerko. V nedeljo, 19. julija so odpeljali v smrt več kot 60 Romov, njihova skromna bivališča v Kanižarici pa požgali. Zažgali so tudi grad Krupa pri Stranski vasi, ki je gorel več kot štirinajst dni in v poletni soparici je v bližnji in daljni okolici zaudarjalo po dimu.

Zaključek. V juliju 1942, ko je imela revolucionarna stran toliko opraviti z »belo gardo« in »preprečevanjem« državljanske vojne, je bila edina javna protirevolucionarna enota vaška straža v Šentjoštu nad Horjulom (34 moških), ki je nastopila dne 17. julija in že 24. julija doživela hud napad premočnega nasprotnika. V Šentjoštu tedaj ni bilo nobenega Italijana in nobena enota iz okolice ni prišla obleganem na pomoč. Šentjoščani so branili svojo vas kot košček demokratičnega slovenskega sveta, medtem ko so njihovi napadalci ta svet z revolucijo rušili, o čemer je v jutru po napadu pričala goreča in izropana vas. Neuspešnemu napadu je sledilo boljševiško maščevanje nad nezaščiteno okolico postojanke. V dobrem tednu - zadnje dni julija in prve dni avgusta 1942 - so pomorili več kot 20 ljudi in požgali cele zaselke. Mar je bil to toliko opevani osvobodilni boj? In ali je bila na drugi strani samoobramba pred to morijo in uničevanjem kolaboracija?

DEL KULTURNE DEDIŠČINE

Simončičev toplar

Simončičev ali Blažetov toplar, kot mu tudi rečejo domačini, je star 78 let in eden

Prepoznaven Simončičev toplar pred obnovo

najbolj prepoznavnih kozolcev v Sloveniji. Z odprtjem prvega muzeja kozolcev na prostem na svetu je postal njegova osrednja privlačnost.

Simončičev toplar je eden najpomembnejših in prvi kozolec s statusom kulturnega spomenika državnega pomena na Slovenskem. Občina Šentrupert ga je pod strokovnim nadzorom Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije obnovila na prvotni lokaciji v Bistrici pri Šentrupertu.

Simončičev kozolec ima tri pare

oken, gank in dvokapno streho ter čudovito okrasje, po katerem še posebej izstopa med več kot 600 kozolci v Mirnski dolini. Postal je tudi prvi kozolec mreže »in situ«, to je na mestu nastanka prenovljenih in ohranjenih objektov kulturne dediščine v Mirnski dolini, ki jo vzpostavlja Dežela kozolcev.

Bil je tudi povod za nastanek muzeja kozolcev, je razložil šentrupertski župan Rupert Gole: »Ko je Občina Šentrupert postala lastnica Simončičevega toplarja, smo se odločili, da naredimo muzej, posvečen razvoju kozolca pri nas. Ta kozolec je po naročilu kmeta Jožeta

Simončiča izdelal tesarski mojster Janez Gregorčič oziroma po domače Miklavžinov Janko iz bližnje Slovenske vasi, ki velja za enega najkakovostnejših tesarjev脾loh v Sloveniji.«

Šentrupertski muzej kozolcev na prostem

OHRANJENA TRADICIJA

Lajnarski festival v Kranju

Od 18. do 20. julija je na ulicah in trgih v gorenjski prestolnici odmevala glasba iz 19. Stoletja. V petek 18., se je v Kranju ob 19. uri z enournim nastopom 26 lajnarjev iz Nemčije, Avstrije, Francije, Češke, Slovaške, Madžarske, Poljske, Hrvaške in Slovenije začel drugi mednarodni lajnarski festival.

Kot je pojasnila Natalija Polnec, direktorica Zavoda za turizem Kranj, v Kranju tradicijo lajnarstva obuja potujoče gledališče Kranjski komedijanti. Že lani so v juliju poskušali gorenjski prestolnici dodati novo dimenzijo, zaradi dobrega odziva pa so se odločili, da tudi letos popestrijo dogajanje v mestu s tovrstno glasbo.

Konec julija ni izbran naključno, kajti 22. julija 1846 so pesniku Francetu Prešernu odobrili mesto advokata v Kranju.

V soboto, se je od 10. do 12.30 ure ob igranju lajn po starem Kranju, kjer je bil tudi sejem unikatnih izdelkov, sprehajala »kranjska gospoda«. Lajnari so šli nato razveseljovat obiskovalce Blejske noči, na kranjskih ulicah pa so se spet pojavili naslednji dan, v nedeljo, od 10. do 12. ure.

NOVICE IZ SLOVENIJE**NEKATERIM SO SE ŽELJE IZPOLNILE**

V prvem prijavnem roku je bilo na želene visokošolske zavode sprejetih 11.947 kandidatov oz. 72,8 odstotka od skupno 19.982 prijavljenih. V Ljubljani je bilo največ točk potrebnih za študij filmske in televizijske režije, v Mariboru pa za študij splošne medicine. Za tiste, ki mesta še nimajo, bo drugi prijavni rok potekal konec avgusta.

SKLADBA PO NAROČILU

Filharmonija gledališča TeatroRegio iz Torina je v Slovenski filharmoniji poustvarila delo Warum? (Zakaj?) za flavto, klarinet in godalni orkester Sofije Gubajdulina, ki velja za eno največjih ruskih skladateljskih imen druge polovice 20. stoletja. Skladba Zakaj? je nastala tudi po naročilu Ljubljana festivala, v okviru katerega je bila prvič izvedena v Sloveniji.

PADLE SO CENE IN TUDI PROMET

Na nepremičninskem trgu v Sloveniji se je v letu 2013 zniževanje cen stanovanjskih nepremičnin še stopnjevalo, občutno je padel tudi promet z nepremičninami, v letnem poročilu ugotavlja Geodetska uprava RS (Gurs). Cene stanovanj so se lani nominalno znižale za sedem odstotkov, realno pa za osem. Povprečna cena rabljenega stanovanja je v Sloveniji znašala 1510 evrov na kvadratni meter. Promet s stanovanjskimi nepremičninami je upadel za 12 odstotkov na okoli 9500 poslov.

SANITETNI VAGON IZ LETA 1912

V muzejskem ambulantom vagonu na prvem peronu glavne železniške postaje v Ljubljani so - na uradni datum začetka prve svetovne vojne - odprli razstavo Miru je konec, ki je nastala v sodelovanju več muzejev. Razstava je zaradi težavnega zagotavljanja varnosti zgolj panojska, zanimiv pa je že edinstven sanitetni vagon, narejen leta 1912. Pri projektu sodelujejo Narodni muzej Slovenije, Muzej novejša zgodovine Slovenije, Park vojaške zgodovine Pivka, Vojaški muzej Slovenske vojske in Železniški muzej Slovenskih železnic.

PO SVETU**BREZ PREMIRJA**

Nasilje med Izraelci in Palestinci je zahtevalo že več kot tisoč življenj. Varnostni svet je obe strani pozval k takojšnji ustavitvi spopadov, da bi prebivalcem Gaze lahko razdelili človekoljubno pomoč. Osnutek resolucije Združenih narodov nasilja na tem območju ne obsoja, niti Izraelu ne priznava pravice do samoobrambe, temveč vpletene poziva k takojšnjemu premirju, ki naj bi mu na temeljih egiptovskega predloga sledil trajni mir. Takojšnja humanitarna prekinitev spopadov na območju Gaze bi po prizadevanjih VS služila temu, da bi lahko pomagali civilistom na območju. A kot je opozoril palestinski predstavnik v ZN-u Rijad Mansur, izjava ni zadostna. Dejaj, da je potrebna uradna resolucija.

VOJNI ZLOČIN?

Predstavniki Malezije se z ukrajinskimi oblastmi in proruskimi uporniki pogajajo o ustavitvi spopadov na območju strmoglavljenega malezijskega potniškega letala. Zaradi bojov, ki so izbruhnili v nedeljo, prizorišča nesreče ne morejo obiskati opazovalci Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi ter neoboroženi nizozemski in avstralski policisti. Združeni narodi pa so sporočili, da bi bilo mogoče sestrelitev letala obravnavati kot vojni zločin.

LITVA V EVRO OBMOČJE

Pristojni evropski ministri so potrdili vstop Litve v območje z evrom s 1. januarjem prihodnjega leta. To je bil še zadnji korak na poti države v območje s skupno evropsko valuto in tako bo postala 19. članica tega območja. Litva je uvedbo evra - tako kot Slovenija - sicer načrtovala že januarja 2007, vendar je Evropska komisija tedaj ocenila, da zaradi previsoke inflacije ne izpolnjuje pogojev, zato ni priporočila njenega vstopa v območje evra.

UČINKOVITOST

Evropska komisija predlaga izboljšanje energetske učinkovitosti za 30 odstotkov do leta 2030, kar spada v sklop drugega energetske-podnebnega svežnja. Komisar za energetiko Oettinger je povedal, da so pri tem upoštevali tudi razprave, ki so bile na to temo v Evropskem parlamentu, potrebno pa bo soglasje vseh držav članic. Cilj izboljšanja energetske učinkovitosti za 30 odstotkov do leta 2030 je že tarča kritik, da ni dovolj ambiciozen. Okoljevarstvene organizacije pozivajo celo k zavezujočemu cilju za izboljšanje energetske učinkovitosti za 40 odstotkov, a naj bi komisar Oettinger pod pritiski predsednika Barrosa zahteval znižanje cilja na 30 odstotkov.

PISALI SMO PRED 50 LETI**SLOVENC V ARGENTINI**

Slovinci, ki so po drugi svetovni vojni šli po svetu, so dosegli že marsikje visoke poklice. Izobraženstvo, zlasti pa tedanji znanstveni »naraščaj«, se ni povsem izgubilo v zmedah begunstva in težavah imigracije, ampak je tudi med tujimi razmerami znalo priti »iz dna na vrh« in zavzeti nekatera mesta, ki nam delajo čast. Ne mislimo tu na take položaje, kakor so materialni uspehi v gospodarstvenih panogah, ko imamo že lepo število industrialcev, direktorjev velikih podjetij, ravnateljev, generalnih administratorjev, inženirjev, zdravnikov itd., ampak predvsem na položaje znanstvenega značaja, ko so številni člani naše emigrantske skupnosti zavzeli razne stolice po univerzah širnega sveta. ...

Tretja predstava Finžgarjeve Naše krvi. V Svobodni Sloveniji št. 28 z dne 9. Julija smo že poročali o prvih dveh predstavah Finžgarjeve ljudske igre Naša kri, v soboto, dne 4., zvečer in nedeljo, 5. julija, popoldne. Tretja predstava te igre je bila naslednje nedelje dne 12. julija ob 17. Kakor prvi dve je bila tudi ta predstava lepo obiskana, kar je pač najlepše priznanje tako vodstvu Slovenskega gledališča, ki je svoje delovanje med rojaki začelo prav s to Finžgarjevo ljudsko igro, še bolj pa vsem igralcem, ki so z lepo odigranimi vlogami pripomogli igri k tako velikemu uspehu. Ta je pa gotovo doslej največji, saj je bilo pri predstavah nad 900 ljudi, kar je gotovo rekord z ozirom na število slovenskih izseljencev, ki žive na področju Vel. Buenos Airesa. ...

Osebne novice. Družinska sreča. V družini Karla Uršiča in njegove žene ge. Mihaele roj. Drenšek se je 26. junija t.l. rodila hčerka Marija Kristina. Družino Vladimira Voršiča in njegove žene ge. Mirjanke roj. Bajlec je 11. t.m. razveselila hčerka Pavlina Andreja; družino Franca Papeža in njegove življenjske družice ge. Agice roj. Koželj pa hčerka Marija Andreja. Srečnim staršem naše čestitke.

(Svobodna Slovenija, 23. Julija 1964 - št. 30)

ZAUPNICA UKRAJINSKI VLADI

Ukrajinski parlament bo v luči vladne krize v Kijevu in krvavega spora na vzhodu države v četrtek imel izredno sejo. Na njej bi lahko z glasovanjem o zaupnici vladi odločali o obstanku premiera Arsenija Jacenjuka, ki je odstopil. Predsednik Petro Porošenko je sicer izrazil upanje, da bo Jacenjuk nadaljeval svoje delo. Porošenko se je po pisanju srbskih medijev sestal s premierom, predsednikom parlamenta Oleksandrom Turčinovom ter šefi poslanskih skupin. Dogovorili so se o glasovanju o zaupnici vladi, da bi potrdila stabilnost vladne ekipe za izpeljavo reform.

KOREJSKI POLOTOK

Visoki predstavnik Severne Koreje je Washington obtožil zaostrovanja odnosov na Korejskem polotoku in zagrozil z jedrskim napadom na Belo hišo in Pentagon. Vodja splošnega političnega urada v severnokorejski vojski je poudaril, da so napetosti na Korejskem polotoku narasle po nedavni vrsti skupnih vojaških vaj Južne Koreje in ZDA, med katerimi so uporabili tudi ameriško letalonosilko na jedrski pogon. Pjongjang je v preteklosti izvedel tri jedrske poskuse, vendar pa po ocenah strokovnjakov Severna Koreja najverjetneje še nima razvitih ustreznih tehnik za pritrđitev bojne konice na raketo.

COSTA CONCORDIA

Po štirih dneh se končuje še zadnja pot križarke Costa Concordia, ki je skoraj pred dvema letoma in pol doživela brodolom na italijanskem otoku Giglio. Zloglasna razbitina je v Genovo prispela v nedeljo zgodaj zjutraj, tam jo bodo tudi uničili.

RESUMEN DE ESTA EDICION**HACIA EL NUEVO GOBIERNO**

El presidente de la República de Eslovenia, Borut Pahor, convocó a la sesión inaugural del nuevo parlamento. Con ello dio comienzo formal a las tratativas para formar el nuevo gobierno, surgido de las elecciones parlamentarias de comienzos de julio. Mito Cerar, su triunfador y el más probable nuevo primer ministro, ya comenzó la ronda de consultas, tendientes a formar la coalición de partidos, que conformará la próxima alianza gubernamental. Con 36 diputados está en condiciones de lograr su cometido. No participará seguramente el Partido Demócrata Esloveno, en oposición y crítico por la persecución judicial contra su líder Janez Janjā. Próximamente debatirán el programa de gobierno, clave para formar la coalición. (Pág. 1)

MORIR POR LA FE

Los medios de comunicación informan diariamente sobre el avance de los grupos extremistas islámicos en África y el Medio Oriente que niegan la democracia y la libertad religiosa y persigue a los cristianos. En algunos casos, los cristianos se convierten en víctimas simplemente porque no están dispuestos a tomar las armas. La persecución de los cristianos también es una realidad en países como Corea del Norte y Vietnam, o como Eritrea, Kenia y Colombia, donde en los últimos tres años, mataron a 10 sacerdotes católicos. De las estadísticas se desprende que cada 5 minutos muere a causa de su fe un católico. (Pág. 2)

TURISMO EN POSTOJNA

La empresa que tiene a su cargo la gerencia de las visitas a las grutas de Postojna ha mejorado la calidad del servicio, siempre buscando la preservación del medio ambiente y el confort de los visitantes. A la oferta ya establecida de guías en diferentes idiomas se ha sumado la oferta de un micro gratuito que conecta las grutas con el castillo de Predjama (Predjamski grad). Los visitantes pueden acceder a uno de los seis viajes que realiza el micro y trasladarse hasta el castillo y visitarlo siguiendo la audio-guía, disponible en 15 idiomas, para conocer aún mejor la historia de su habitante más famoso Erasmus y sobre todo la historia del castillo, su ubicación espacial y el propósito con el que fue construido. (Pág. 2)

MENDOZA: ESPACIO VERDE PBRO. TOMAZIC

Desde Mendoza nos informan que ha transcurrido un año desde que el municipio de Godoy Cruz otorgó a un espacio verde el nombre del Presbítero Juan Tomazic, en reconocimiento a su trayectoria, especialmente en la comunidad de San Vicente Ferrer donde durante años realizó su servicio pastoral. Dicho espacio verde se encuentra en cercanías de la parroquia. No es una coincidencia, afirma la cronista, que en este espacio se encuentra una imagen de la Virgen de Guadalupe y sirve como santuario para los fieles. Este es el segundo reconocimiento póstumo, ya que los fieles habían colocado una estatua frente a la iglesia de San Vicente Ferrer, donde descansan sus restos. En el próximo número se publicará una reseña de su vida. (Pág. 3)

TEATRO INFANTIL ESLOVENO

El 6 de julio pasado, las familias se dieron cita en el Centro esloveno capitalino para la tradicional celebración de San Luis. En horas de la tarde asistieron a una misa, en la que cantó Prešernova šola (Castelar). Frente a la placa conmemorativa los alumnos de Jurčičeva šola (Carapachay) recitaron una poesía en honor a los domobranci. Balantičeva šola (San Justo) preparó la representación teatral. La historia giró en torno a Pedro, un niño que perdió a sus padres y está muy enfermo al cuidado de su abuela. La Navidad está próxima. En sus sueños viaja junto a un mago y en su travesía visitan la cueva donde está el ejército de Kralj Matjaž; luego pasan por un bosque encantado donde es Nochebuena, para finalmente reencontrarse con sus padres y con la Sagrada Familia en el cielo. La dirección de la obra estuvo a cargo de la docente Danica Malovrh y la escenografía fue labor de Tone Oblak. (Pág. 3)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Franci Znidar** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar** in **esloveniau@gmail.com**. Za Društvo ZS: Franci Znidar / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Nina Pristovnik Díaz, Marko Vombergar in Tončka Šmon.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: Za Argentino, \$ 820.-; pri pošiljanju po pošti: sivi papir, \$ 1120.-; beli papir \$ 1270.-; Bariloche; \$ 950.-; obmejne države Argentine, 260.- US dol.; ostale države Amerike, 290.- US dol.; ostale države po svetu, 320.- US dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto, 210.- US dol. za vse države. Dolg za letnike v zaostanku se plača po ceni naročnine tekočega leta. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

MALI OGLASI

TURIZEM
TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucía Bogataj
Monseñor Marcón 3317 B, San Justo
Tel. 4441-1264/1265

GREGOR BATAJELJ, turistični vodnik v Sloveniji. Slovenski/španski jezik. Mob.: +386-(0)31-567-098. E-naslov: mgbatagej@gmail.com

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474.

ADVOKATI
Dobovšek - odvetniki
Somellera 5507 - C1439AAO - Capital Federal - Tel/Fax 54-11-4602-7386 E-mail: estudio@estudiodobovsek.com.ar

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik. Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 / 15-4088-5844 - mariana.poznic@gmail.com

Dra. Ana C. Ferreras de Kocar - Sucesiones - Contratos - Familia - Comercial - Laboral - Civil - Jubilaciones - Pensiones. Martes y jueves de 16 a 19 hs. Avellaneda 174 1º Piso (1704) Ramos Mejía, Buenos Aires. Tel.: 4469-2318 Cel: 15-6447-9683 e-mail: farrerasanac_te@yahoo.com.ar

GASTRONOMIJA
Apetit od torška do vključno sobote od 19. ure naprej.

Praznovanja, obletnice, srečanja. Cene ugodne, pristna domača hrana in kvalitetna postrežba. Rezervacije: 4658 4158. Avellaneda 450, Ramos Mejía, Buenos Aires.

Planika catering - Ani Rode
Slovensko in mednarodno pecivo po naročilu - Tel.: 4655-4422 ali 15-4073-3495

VERA WINES - VINOTEKA
Prodaja domačih in uvoženih vin in penin. Poroke, praznovanja, podjetniška darila. Tel.: 4342-4112; Cel.: 15-3941-0078 - info@verawines.com.ar - Av. de Mayo 769, CABA. Od ponedeljka do petka od 11.30 do 19.30 ure, v sobotah pa od 10-18.ure.

POSREDOVANJA
PATAGONIA Storitve
María Cristina Breznikar Rant s.p. Vaš kontakt v Sloveniji. Osebna potovanja. Vzpostavimo stik med sorodniki. Pokojninski postopki, najemnine in več drugih storitev. E-mail: patagonia.storitve@yahoo.com

OSEBNE NOVICE

Smrt
V Carapachayu je umrla **Anica Jeretina roj. Puntar** (83). **Naj počiva v miru!**

Preprečiti alzheimerjeve bolezni

Tretjino primerov alzheimerjeve bolezni bi lahko preprečili z bolj zdravim življenjskim slogom, je pokazala nedavna raziskava Univerze v Cambridgeu.

Glavni dejavniki tveganja za pojav bolezni so pomanjkanje telesne dejavnosti, debelost, kajenje, depresija, visok pritisk in nizka stopnja izobrazbe. Ena izmed prejšnjih raziskav, narejena leta 2011, je sicer ocenjevala, da bi lahko z bolj zdravim življenjskim slogom preprečili kar polovico primerov, a so strokovnjaki v zadnjem raziskavo vključili več dejavnikov tveganja in posledično dobili drugačne izsledke. Glavna značilnost te bolezni je še vedno to, da se pojavlja pri starejših.

Z zmanjšanjem prej naštetih dejav-

nikov tveganja za deset odstotkov bi lahko do leta 2050 preprečili devet milijonov novih primerov. Strokovnjaki sicer predvidevajo, da bo do takrat alzheimerjeva bolezen prizadela že 106 milijonov ljudi po svetu, kar je trikrat več kot leta 2010.

Kot pravijo strokovnjaki, sicer še vedno niso popolnoma ugotovili, kako so dejavniki tveganja povezani z nastankom bolezni.

Poudarjajo, da je najnevarnejši dejavnik tveganja pomanjkanje telesne dejavnosti, kar lahko poveča tveganje tudi za različne oblike raka in srčno-žilnih bolezni. Gibanje namreč zmanjša čezmerno težo, krvni tlak in raven sladkorja. Kot navajajo v študiji, je tako v ZDA kot tudi v Evropi neaktivna kar tretjina odraslih.

SLOVENCİ IN ŠPORT

SMUČARSKO SKAKANJE BREZ SNEGA

Slovenski smučarski skakalec Peter Prevc (415,2 točke) je zmagal na poletni veliki nagradi v smučarskih skokih v Wisli na Poljskem. Drugo mesto na prvi letošnji poletni preizkušnji skakalcev je osvojil Poljak Piotr Zyla (398,5), tretji pa je bil Nемеc Andreas Wellinger (392,0).

NAGRADA ZA POŠTENO IGRO TUDI SLOVENIJI

V ruskem Kazanu so podelili letošnje svetovne nagrade za fairplay za leto 2013. Nagrado za promocijo fairplaya je prejel tudi Slovenec Igor Topole, predsednik Združenja iger šolarjev Slovenije in podpredsednik Mednarodnega komiteja iger šolarjev.

Peter Prevc

LETOS ŠE BOLJŠI

Najboljši slovenski triatlonec David Pleše še naprej zbira vrhunske uvrstitve na tekmovanjih Ironmana. V Zürichu je po 3,9 kilometra plavanja, 180 kilometrih kolesarjenja in 38,6 kilometra teka zasedel drugo mesto in bil za pet mest ter za 23 minut boljši kot lani.

DOBRI ZADETKI

Slovenski strelci invalidi so na svetovnem

David Pleše

prvenstvu v nemškem Suhlu osvojili srebrno medaljo v ekipnem tekmovanju z zračno puško. Ugnali so jih le Korejci, pri tem pa je imela slovenska ekipa nekaj časa v lasti celo svetovni rekord, ki so ga kasneje postavili zmagovalci. Gorazd Franček Tiršek in Veselka Pevec pa sta Sloveniji pristreljala tudi kvoti za naslednje paraolimpijske igre v Rio leta 2016.

CHELSEA V LJUBLJANI

Olimpija je v prijateljski tekmi na stadionu v Stožicah v Ljubljani pred 16.000 gledalci izgubila s slovitim angleškim klubom Chelsea z 1:2. Ljubljansko ekipo je v vodstvo popeljal Nik Kapun v 40., za štirikratne angleške prvake in zmagovalce lige prvakov iz leta 2012 pa sta zadela Diego Costa v 56. in Kurt Zuoma v 64. minuti.

NIČ O KRANJSKEM ORLU

Mednarodna nogometna zveza je kaznovala argentinsko zvezo s 30.000 švicarskimi franki (cca. 25.000 evrov) zaradi plakata »Las Malvinas son argentinas« (Malvinski otoki so argentinski), ki so ga držali igralci na prijateljski tekmi s Slovenijo (2:0) 7. junija letos. Nič pa ni izjavila o slovenski zastavi s kranjskim orlom, ki so izobesili navijači na stadionu.

OBVESTILA

SOBOTA, 9. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši in ob 18,15 razdelitev spričeval.
Ob taktu barv XII ob 20. uri v Slovenskem domu San Martinu.

NEDELJA, 10. avgusta:
44. Mladinski dan v Slomškovem domu.
SOBOTA, 16. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA 17. avgusta:
Romanje v Lourdes, ob 10 uri.
ČETRTEK, 21. avgusta:
ZSMŽ San Martin, vabi na mesečni sestanek v Domu ob 16. uri. Govorila bo prof. Lučka Makek: Norveška vs. Egipt.

SOBOTA, 30. avgusta:
Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

Uradne ure za stranke v Slovenski hiši (atención al público)

V pisarnah v Slovenski hiši (Zedinjena Slovenija, Dušnopastirska pisarna, Svobodna Slovenija) smo na razpolago rojakom:
ponedeljek, sredo in petek, od 12. do 18. ure.
Hvala za razumevanje!

OB TAKTU BARV XIII
9. AVGUSTA 2014

RAZSTAVA / 20. URI - UMETNICI IZ MENDOZE - LESOREZ HELENA HIRSCHGGER	KONCERT / 21. URI VOKALNA SKUPINA MUČAČAS SOLISTKA IN DUET LORENA SIMČIČ - SONJA DIMNIK KITARI TONI PODRŽAJ - TOMI LENARČIČ HARMONIKI MARKO MEDVEŠČEK - CRISTIAN JANEŽIČ
AKVARELI SONJA ŠTUMBERGER	SKUPINA ANDINSKE LAME DEJKO LENARČIČ - TOMI LENARČIČ TONI PODRŽAJ - LUKA ŠKULJ

SLOVENSKI DOM SAN MARTIN
Ramón Carrillo 2362 . San Martín, Buenos Aires, ARGENTINA
URAD VLADARJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

44. MLADINSKI DAN 10. avgusta 2014 v Slomškovem Domu

- *08:30 Začetek tekmovanj
- *12:00 Driganje zastav
- *12:15 Sv. Maša
- *13:30 Kosilo
- *19:30 Kulturni program:

Igra „Cigani“

Castelli 28, Ramos Mejía

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ RAVNATELJA MARKA BAJUKA
sporoča, da bo v soboto 9. avgusta

- pouk potekal od 15. do 18. ure
- sestanek staršev in razdelitev spričeval ob 18,15
Starši lepo vabljeni!

Profesorski zbor

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!